

Ankestyrelsens brev til Ikast-Brande Kommune

**Tilsynsudtalelse om Ikast-Brande Kommunes
sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2
(kommunens sags ID)**

8. november 2022

Ankestyrelsen vender hermed tilbage i sagen om Ikast-Brande Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

J.nr. 2017-54635

Resumé

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Ankestyrelsen vurderer, at Ikast-Brande Kommunes anvendelse af en venteliste forud for selve sagsbehandlingstiden i ansøgningssager om hjælpemidler er i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. punktum.

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Vi beder Ikast-Brande Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunen anledning til.

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Vi beklager den meget lange sagsbehandlingstid.

Sagens oplysninger

A skrev den 9. august 2017 til Ankestyrelsen, da A den 11. januar 2017 havde ansøgt Ikast-Brande Kommune om en ny kørestol.

Ikast-Brande Kommune bekræftede modtagelsen af ansøgningen med følgende bemærkning:

“Vi har modtaget din ansøgning om en el-kørestol. Vi skriver sagen på venteliste. Kan oplyse, at vi desværre har op til 8 måneders ventetid for at påbegynde venteliste sager.”

Sagsbehandlingen af disse ansøgninger påbegyndes i den rækkefølge, de er modtaget.

Det er denne tid, der betegnes ventetid.

Dog bliver ansøgninger, hvor det er sundhedsmæssigt forsvarligt at vente med sagsbehandlingen, men hvor ansøgningen har ekspeditions-mæssig karakter, ikke skrevet på venteliste. Således undgås, at ansøgninger der eksempelvis kan løses via en telefonsamtale, kommer på venteliste.

I praksis er det primært ansøgninger om følgende hjælpemidler, der kommer på venteliste: Vægtprodukter (eksempelvis vægtdyner), el-kørestole, el-køretøjer, tre-hjulede cykler, arbejdsstole og skylle-tørre toiletter.

Generelt betragtes det som sundhedsmæssigt forsvarligt at vente med sagsbehandlingen, selvom det ansøgte hjælpemiddel umiddelbart må forventes at være en nødvendig forudsætning for aktiviteter så som selvstændigt at kunne handle ind, at komme på besøg og deltage i sociale aktiviteter.

Der kan være undtagelser for retningslinjerne. Det kan eksempelvis dreje sig om ansøgning om el-kørestol, hvor borgeren vil være absolut ikke-mobil i eget hjem uden hjælpemidlet, og hvor der eksempelvis ikke er en ægtefælle til at kunne hjælpe borgeren med at kunne komme rundt. [...]

I forhold til antallet af sager, der samlet behandles, er det et fåtal af sager, der kommer på venteliste.

Aktuelt forventes det for ansøgninger, der sættes på venteliste, at der kan træffes en afgørelse efter 10 måneder. Dette oplyses i et brev til borgeren, jf. Retssikkerhedslovens beskrivelse ovenfor."

Ankestyrelsen bad den 28. marts 2019 Ikast-Brande Kommune om en uddybende udtalelse. Vi modtog udtalelsen den 10. april 2019.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

"1) Hvor mange hjælpemiddelsager sættes på venteliste?

Svar: 7,55 %. Der henvises til bilag "Ventetider på genbrugshjælpemidler"

2) *Hvor mange hjælpemiddelsager sættes ikke på venteliste?*

Svar: 92,45 %. Der henvises til bilag "Ventetider på genbrugshjælpemidler"

3) *Omfatter disse sager også APV-redskaber efter arbejdsmiljølovgivningen?*

Svar: Ventelistesager omfatter ikke sager om APV-redskaber efter arbejdsmiljøloven. Som det tidligere er skrevet i redegørelse fra den 06.11.17 under punktet "Venteliste og ventetid": *"Ovenfor fremgår det, at der er et meget stort antal sager, hvor der træffes afgørelse indenfor 2 dag. Dette skyldes, at ansøgninger, der vedrører APV hjælpemidler og/eller som er en nødvendighed i forbindelse med udskrivelse, dagligt prioriteres frem for andre ansøgninger..."*

4) *Omfatter disse sager også plejehjælpemidler efter sundhedslovgivningen?*

Svar: Nej, Ikast-Brande Kommune finder det ikke sundhedsmæssigt forsvarligt at sætte sager efter sundhedslovgivningen på venteliste, jf. Redegørelse fra d. 06.11.17 under punktet "Venteliste og ventetid".

5) *Omfatter disse sager i øvrigt andre typer hjælpemidler, som ikke behandles efter serviceloven?*

Svar: Ventelistesager behandles kun efter serviceloven.

6) *I hvilket omfang kan ventelistesagerne defineres på forhånd, således at sagerne eventuelt vil kunne inddeles i sagsbehandlingsområder med særskilte sagsbehandlingsfrister?*

Svar: Ventelistesagerne tages kronologisk, jf. Redegørelse fra d. 06.11.17 under punktet "Venteliste og ventetid": *"... Hvis det derimod vurderes, at det er sundhedsmæssigt forsvarligt, at sagsbehandlingen kan vente, bliver ansøgningen skrevet på en liste (en venteliste). Sagsbehandlingen af disse ansøgninger påbegyndes i den rækkefølge, de er modtaget..."*

7) *Hvad er status på overholdelsesprocenten på hjælpemiddelsagerne efter servicelovens § 112, og hvordan er denne procent beregnet?*

Svar: Overholdelsesprocenten er på 97,15 %. I bilaget "Ventetider på genbrugshjælpemidler" kan man se, at det er 2,85 %, som er sager, som ikke er blevet færdigbehandlet indenfor 6 mdr."

Reglerne

Kommunen skal på de enkelte sagsområder inden for det sociale område fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres.

Vi henviser til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

”§ 3. [...]

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.”

Vi henviser også til de specielle bemærkninger til kap. 2 i lovforslag nr. L 228 af 16. april 1997, hvoraf følgende blandt andet fremgår:

”Det er vigtigt, at borgerne får at vide, hvilket serviceniveau de kan forvente med hensyn til sagsbehandlingstid. Det foreslås derfor, at kommunen og amtskommunen skal fastsætte en frist for, hvor længe der må gå, før en borger får et svar på sin ansøgning.

Reglen går således ud på, at hver enkelt kommunalbestyrelse eller amtsråd skal beslutte, hvordan kommunens service skal være på de enkelte områder. Der skal i kommunen og amtskommunen inden for de enkelte sagstyper, være fastsat generelle frister, som offentliggøres og lægges frem på biblioteker m.v.

Det er hensigten med bestemmelsen, at borgeren hurtigst muligt skal have besked enten om den forventede sagsbehandlingstid eller selve afgørelsen. Fristen har den virkning, at hvis kommunens eller amtskommunens administration ikke kan træffe en afgørelse inden for fristen, skal administrationen skriftligt give borgeren et svar på, hvor lang tid borgeren kan forvente, at der antagelig vil gå, før der er en afgørelse.”

Vi henviser endvidere til punkt 36, 39 og 41 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område:

"**36.** § 3, stk. 2, handler om de tilfælde, hvor en borger har søgt om hjælp, og hvor borgeren derfor har interesse i at få oplyst, hvor lang tid der vil gå, før der foreligger en afgørelse. [...]"

"**39.** Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet."

"**41.** [...]"

Det fremgår af lovforslagene til bestemmelsen (jf. lovforslag L 117 2008/1), at den enkelte kommunalbestyrelse skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. I så fald gælder denne frist. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under ét fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddele afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder. [...]"

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen lægger til grund, at Ikast-Brande Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrist for ansøgningssager ikke beregnes fra ansøgningstidspunktet.

Det fremgår således af oplysningerne i sagen, at Ikast-Brande Kommune skrev til A, at A's ansøgning blev sat på en venteliste med op til 8 måneders ventetid. Kommunen skrev også, at der derfor kunne gå 10-12 måneder, inden A's ansøgning om en el-kørestol var færdigbehandlet.

Ankestyrelsen vurderer, at Ikast-Brande Kommune handler i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ved at fastsætte sagsbehandlingsfrister, som ikke beregnes fra ansøgningstidspunktet.

Ankestyrelsen lægger ved denne vurdering vægt på, at det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at kommunen skal fastsætte en frist for,

hvor længe der må gå, før en borger får et svar på sin ansøgning. Det er på denne baggrund Ankestyrelsens opfattelse, at sagsbehandlingsfristerne skal beregnes således, at fristen løber fra ansøgningstidspunktet, og indtil kommunen har truffet afgørelse.

Det kan efter vores opfattelse ikke føre til en anden vurdering, at kommunen ved modtagelsen af ansøgningerne visiterer sagerne ud fra, om der vurderes at være et akut behov, eller om det er sundhedsmæssigt forsvarligt at vente med sagsbehandlingen.

Det kan heller ikke føre til en anden vurdering, at kommunen skriftligt giver ansøgeren besked, hvis sagen efter visiteringen sættes på venteliste.

Vi beder om kommunalbestyrelsens bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder kommunalbestyrelsen i Ikast-Brande Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunen anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til

A

Vi har anvendt

Lovbekendtgørelse om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven) nr. 47 af 15. januar 2019

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), lovbekendtgørelse nr. 1064 af 21. august 2018 med senere ændringer

Lovbekendtgørelse af lov om social service (serviceloven), nr. 170 af 24. januar 2022

Lovbekendtgørelse af sundhedsloven (sundhedsloven), nr. 210 af 27. januar 2022

Lovbekendtgørelse af lov om arbejdsmiljø (arbejds miljøloven), nr. 2062 af 16. november 2021